

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS REKOMMENDATION

av den 12 februari 2001

om europeiskt samarbete om kvalitetsbedömning inom skolutbildningen

(2001/166/EG)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD
UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 149.4 och 150.4 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och
av följande skäl:

- (1) Det finns behov av att främja en europeisk dimension inom utbildningen, eftersom detta är ett viktigt mål för uppbyggnaden av ett medborgarnas Europa.
- (2) En utbildning av god kvalitet är ett av de viktigaste målen inom primär och sekundär utbildning samt yrkesutbildning för alla medlemsstater inom ramen för kunskapssamhället.
- (3) Skolutbildningens kvalitet måste garanteras på alla utbildningsnivåer och inom alla utbildningsområden, oberoende av skillnader när det gäller mål, metoder och behov och oberoende av rangordningar mellan skolor där sådana förekommer.
- (4) Resurserna till utbildning har under de senaste decennierna ökat i alla industriländer. Utbildning betraktas inte enbart som ett personligt berikande utan också som ett bidrag till social sammanhållning, social integrering och en lösning på sysselsättningsproblemen. Livslångt lärande är ett viktigt medel när det gäller att säkra framtidsutsikterna på både det yrkesmässiga och det

personliga planet. En utbildning av god kvalitet är avgörande med tanke på arbetsmarknadspolitiken, den fria rörligheten för arbetstagare inom gemenskapen samt erkännandet av examensbevis och undervisningskvalifikationer.

- (5) Det är medlemsstaternas ansvar att, då de har möjlighet till detta, se till att skolornas läroplaner tar hänsyn till utvecklingen i samhället.

- (6) Medlemsstaterna bör hjälpa utbildningsanstalterna att uppfylla de utbildningsmässiga och sociala kraven under det nya millenniet och att följa med den utveckling som följer av dessa. Medlemsstaterna bör därför stödja utbildningsanstalterna för att förbättra kvaliteten på de tjänster dessa erbjuder, genom att hjälpa dem att utveckla nya initiativ som syftar till att säkerställa undervisningens kvalitet och genom att hjälpa dem att främja såväl personers rörlighet mellan länderna som överföring av kunskap.

- (7) När det gäller arbetsmarknadspolitiken antar rådet varje år riktlinjer för sysselsättningspolitiken som grundar sig på kvantitativa mål och indikatorer. I riktlinje 7 i riktlinjerna för sysselsättningspolitiken för år 2000 som fastställs i bilagan till beslut 2000/228/EG ⁽⁴⁾ anges att medlemsstaterna skall "förbättra skolsystemets kvalitet för att avsevärt minska antalet ungdomar som lämnar skolan i förtid. Ungdomar med inlärningssvårigheter skall också ägnas särskild uppmärksamhet".

- (8) I riktlinje 8 i ovannämnda riktlinjer hänvisas det särskilt till att utveckla datakunskaperna, att förse skolorna med datautrustning och att underlätta de studerandes tillgång till Internet senast vid utgången av år 2002, och detta bör få positiva effekter för utbildningens kvalitet och förbereda ungdomarna för den digitala tidsåldern.

⁽¹⁾ EGT C 168, 16.6.2000, s. 30.

⁽²⁾ EGT C 317, 6.11.2000, s. 56.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 6 juli 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 9 november 2000 (EGT C 375, 28.12.2000, s. 38) och Europaparlamentets beslut av den 16 januari 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁴⁾ EGT L 72, 21.3.2000, s. 15.

- (9) Utbildning av god kvalitet skall bidra till att främja gemenskapens mål avseende rörlighet i enlighet med artiklarna 149 och 150 i fördraget.
- (10) Europeiskt samarbete och gränsöverskridande utbyte av erfarenheter kommer att bidra till att fastställa och sprida effektiva och godtagbara metoder för kvalitetsbedömning.
- (11) Kvalitetssäkringssystemen måste förbli flexibla och kunna anpassas till de nya förhållanden som uppstår till följd av utbildningsanstaltarnas ändrade organisation och målsättning, samtidigt som utbildningens kulturella dimension beaktas.
- (12) Kvalitetssäkringssystemen varierar mellan medlemsstaterna och mellan utbildningsanstalterna beroende på skillnaderna i de olika utbildningsanstalternas storlek, organisation, ekonomiska villkor, institutionella egenskaper och pedagogiska metoder.
- (13) Kvalitetsbedömning och i synnerhet självbedömning i skolorna är lämpliga redskap för att minska antalet ungdomar som lämnar skolan i förtid och för att motverka social utslagning i allmänhet.
- (14) För att uppnå målet med utbildning av god kvalitet finns många olika medel tillgängliga. Kvalitetsbedömning är ett av dessa och ett värdefullt bidrag för att säkerställa och utveckla utbildningens kvalitet i skolor för allmän utbildning och för yrkesutbildning. I kvalitetsbedömningen måste bland annat ingå en bedömning av skolornas förmåga att använda den nya informationstekniken som blir alltmer utbredd.
- (15) Nätverk på europeisk nivå mellan institutioner som arbetar med kvalitetsbedömning inom skolutbildningen är av grundläggande betydelse. Befintliga nätverk, till exempel det europeiska nätverk av beslutsfattare för bedömning av utbildningssystem som medlemsstaterna upprättade 1995, kan ge ett ovärderligt stöd till genomförandet av denna rekommendation.
- (16) Kommissionen genomförde 1994 och 1995 ett pilotprojekt om kvalitetsbedömning av högre utbildning. I rådets rekommendation 98/561/EG av den 24 september 1998 om europeiskt samarbete om kvalitets-säkring i den högre utbildningen⁽¹⁾ betonas vikten av utbyte av information och erfarenheter samt samarbete mellan medlemsstaterna i fråga om kvalitetssäkring.
- (17) I Sokratesprogrammet⁽²⁾, särskilt i åtgärd 6.1, uppmanas kommissionen att främja utbyte av information om och erfarenheter av frågor av gemensamt intresse. Kvalitetsbedömning inom skolutbildningen är ett av de prioriterade områdena inom denna åtgärd.
- (18) Kommissionen har sedan mars 1996 inlett olika undersökningar och typer av praktisk verksamhet för att studera frågan om bedömning av utbildning ur olika synvinklar med målet att beskriva de många och varierande lösningar och bedömningsmetoder som används på olika nivåer.
- (19) Kommissionen genomförde läsåret 1997/98 ett pilotprojekt i 101 högre och lägre sekundärskolor i de länder som deltar i Sokratesprogrammet, vilket ledde till ökad medvetenhet om kvalitetsfrågor och bidrog till att förbättra utbildningens kvalitet i dessa skolor. I den slutrapport som avgavs i juni 1999 med titeln "Evaluation quality in school education, A European pilot project" betonas olika metodologiska inslag som är av vikt för en framgångsrik självbedömning.
- (20) Rådet konstaterade i sina slutsatser av den 16 december 1997⁽³⁾ att bedömning också är en viktig komponent för att säkerställa och vid behov förbättra kvaliteten.
- (21) Rådets ordförandeskap förklarade i slutsatserna från Europeiska rådets extra möte i Lissabon den 23–24 mars 2000 att de europeiska utbildningssystemen måste anpassas både till informationssamhällets krav och till behovet av att öka sysselsättningsnivån och förbättra sysselsättningens kvalitet.
- (22) Inför utvidgningen av unionen bör kandidatländerna delta i det europeiska samarbetet när det gäller kvalitetsbedömning.
- (23) Det är nödvändigt att ta hänsyn till subsidiaritetsprincipen och till medlemsstaterna exklusiva ansvar för utbildningssystemens organisation och struktur, så att kulturella särdrag och utbildningstraditioner i varje medlemsstat kan blomstra.

I. HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA

att inom ramen för sina särskilda ekonomiska, sociala och kulturella situationer och med vederbörlig hänsyn till den europeiska dimensionen stödja en förbättring av kvalitetsbedömningen inom skolutbildningen genom

1. att stödja och vid behov skapa tydliga system för kvalitetsbedömning för att

a) säkerställa utbildning av god kvalitet och samtidigt främja den sociala integreringen samt lika möjligheter för flickor och pojkar,

b) garantera skolutbildningens kvalitet som en grund för ett livslångt lärande,

⁽¹⁾ EGT L 270, 7.10.1998, s. 56.

⁽²⁾ EGT L 28, 3.2.2000, s. 1.

⁽³⁾ EGT C 1, 3.1.1998, s. 4.

- c) främja självbedömning i skolorna som ett sätt att skapa bättre skolor och undervisning, med jämvikt mellan självbedömning i skolorna och eventuell extern bedömning,
 - d) använda kvalitetsfrämjande metoder för att bättre kunna anpassa sig till kraven i en värld i snabb och ständig förändring,
 - e) klarlägga syftet med och villkoren för självbedömning i skolorna och se till att självbedömningen är förenlig med andra former av regleringar,
 - f) att utforma extern bedömning för att tillhandahålla stöd när det gäller metoderna för självbedömning i skolorna och ge en utomstående syn på skolan som uppmuntrar till fortlöpande förbättring, samt att se till att detta inte enbart begränsas till administrativ kontroll,
2. att vid behov uppmuntra och stödja berörda parter inom och utanför skolan, bland annat lärare, elever, skolläring, föräldrar och experter, att delta i den externa bedömningen och självbedömningen inom skolan för att främja det gemensamma ansvaret för förbättringen av skolornas verksamhet,
 3. att stödja utbildning i handhavandet och användningen av självbedömningsinstrument för att
 - a) se till att självbedömning i skolorna fungerar effektivt som ett instrument för att stärka skolornas möjligheter att genomföra förbättringar,
 - b) se till att exempel på god praxis och nya instrument på självbedömningens område ges effektiv spridning,
 4. att stödja skolornas möjligheter att lära av varandra nationellt och på europeisk nivå för att
 - a) fastställa och sprida god praxis och effektiva verktyg, såsom indikatorer och referensvärden, i kvalitetsbedömningen inom skolutbildningen,
 - b) skapa nätverk mellan skolorna på alla lämpliga nivåer för ömsesidigt stöd och för att bedömningsarbetet skall få stimulans utifrån,
 5. att uppmuntra samarbete mellan alla myndigheter som medverkar i kvalitetsbedömningen inom skolutbildningen och främja ett europeiskt nätverkssamarbete dem emellan.
- Detta samarbete kan omfatta några av följande områden:
- a) Utbyte av information och erfarenhet, särskilt om metodutveckling och exempel på god praxis, framför allt genom att använda modern informations- och kommunikationsteknik och genom att vid behov anordna europeiska konferenser, seminarier och workshops.
 - b) Insamling av uppgifter och utveckling av verktyg, såsom indikatorer och referensvärden, av särskild betydelse för kvalitetsbedömning i skolorna.

- c) Offentliggörande av resultaten av kvalitetsbedömning i skolorna i enlighet med den policy som är relevant för varje medlemsstat och dess utbildningsanstalter och att ställa dem till förfogande för myndigheterna i medlemsstaterna.
- d) Främjande av kontakter mellan experter för att bygga upp en europeisk sakkunskap på området.
- e) Användande av resultaten av internationella undersökningar vid utvecklingen av kvalitetsbedömningen i skolor.

II. HÄRIGENOM UPPMANAS KOMMISSIONEN

1. att i nära samarbete med medlemsstaterna och på grundval av de befintliga gemenskapsprogrammen uppmuntra det samarbete som avses i punkterna 4 och 5 i avsnitt I och att i detta även engagera relevanta organisationer och sammanslutningar som har den nödvändiga erfarenheten på detta område;
kommissionen bör i samband med detta se till att sakkunskapen inom Eurydicenätverket, som det hänvisas till i åtgärd 6.1 i Sokratesprogrammet, utnyttjas fullt ut,
2. att på grundval av de befintliga gemenskapsprogrammen upprätta en databas för att sprida effektiva verktyg och instrument för kvalitetsbedömning i skolorna; databasen skall också innehålla exempel på god praxis och vara tillgänglig på Internet; interaktiv användning skall vara möjlig,
3. att utnyttja resurserna inom de befintliga gemenskapsprogrammen, införliva de erfarenheter som redan gjorts inom dessa program samt utveckla befintliga nätverk,
4. att som en första åtgärd göra en inventering av de instrument och strategier för kvalitetsbedömning inom primär- och sekundärbildning som redan används i medlemsstaterna. När inventeringen har sammanställts kommer kommissionen tillsammans med medlemsstaterna att arbeta med lämplig uppföljning. Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén bör regelbundet få fullständig information om ovan nämnda uppföljning,
5. att på grundval av bidrag från medlemsstaterna vart tredje år lägga fram detaljerade rapporter för Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om genomförandet av denna rekommendation,
6. att dra slutsatser och lägga fram förslag på grundval av dessa rapporter.

Utfärdad i Bryssel den 12 februari 2001.

På Europaparlamentets vägnar

N. FONTAINE

Ordförande

På rådets vägnar

T. ÖSTROS

Ordförande